

**USKYSZ
REAGUJ**

SCENARIUSZ WARSZTATU

STREFA:
WOLNO-
SŁOWA

TAK ZWANI NORMALNI LUDZIE MÓWIĄ

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Opracowaliśmy scenariusze *Usłysz Reaguj* z myślą o osobach, które prowadzą działania edukacyjne z grupami młodzieży szkolnej, studentami, dorosłymi. Szczegółowy przebieg zajęć należy dostosowywać do potrzeb konkretnej grupy.

Kluczowe zagadnienia:

orientacja seksualna, tożsamość płciowa, ekspresja płciowa, przemoc wobec osób LGBT+, dyskryminacja osób LGBT+, uprzedzenia i stereotypy wobec osób LGBT+, nieheteronormatywność

Przed rozpoczęciem zajęć wysłuchajcie odcinka podcastu cyklu *Usłysz Reaguj* pt. *Tak zwani normalni ludzie mówią*.

→ **Jeżeli to możliwe,
posłuchajcie podcastu
razem.**

WPROWADZENIE I ROZUMIENIE

Przedstaw grupie temat warsztatu, zachęć do dzielenia się własnymi obserwacjami, doświadczeniami, do swobodnego mówienia o swoich pomysłach pytaniach czy wątpliwościach.

Wprowadź terminy: orientacja seksualna, tożsamość płciowa i ekspresja płciowa.

Zapisz je na tablicy lub na arkuszu papieru. Wyjaśnijcie je wspólnie, zapiszcie słowa kluczowe. Porozmawiajcie o tym, dlaczego rozumienie tych pojęć jest istotne.

→ Sugerowany czas: 20 min

Słowniczek na potrzeby osoby prowadzącej warsztat:

→ Orientacja seksualna opisuje wzorzec przyciągania emocjonalnego i seksualnego osób określonej płci lub osób bez względu na płeć.

→ Tożsamość płciowa odnosi się do osobistego doświadczenia płci, do której osoby czują przynależność, co może, ale nie musi być zgodne z płcią, którą przydzielono im przy narodzinach.

→ Ekspresja płciowa odnosi się do różnych aspektów tego, jak dana osoba wyraża swoją tożsamość płciową poprzez wygląd, zachowanie, język, zainteresowania, role i inne, zauważalne na zewnątrz sposoby.

Dzięki zrozumieniu różnorodności i poszanowaniu tożsamości osób przynależących do mniejszości okazujemy szacunek i tworzymy bezpieczną wspólną przestrzeń wolną od uprzedzeń. Grupa LGBT+ jest jedną z najbardziej narażonych na wykluczenie, dyskryminację i przemoc w Polsce. Zastanówcie się wspólnie dlaczego tak jest.

Zapytaj grupę, czy wie, co oznacza skrót LGBT+ lub LGBTIQ.
Rozwińcie te skróty.

Zweryfikujcie, czy każde pojęcie jest dla wszystkich jasne.

Pamiętajcie, że rozumienie tych pojęć umożliwia nam lepsze zrozumienie i pomaga nam lepiej zrozumieć doświadczenia i tożsamości osób LGBT+.

Z braku zrozumienia najczęściej wynikają sytuacje wykluczające, przemocowe czy stosowanie mowy nienawiści.

→ **LGBTIQ – lesbijki, geje, osoby biseksualne, transseksualne, queer i interplciowe.**

LGBT+ to ta sama grupa.

Dzięki dodaniu plusa pozwala odnaleźć się w tej grupie każdej osobie, która nie identyfikuje się z klasycznym pojmowaniem tożsamości płciowej.

Skrót ten podkreśla różnorodność, która jest cechą mniejszościowej grupy społecznej, tworzonej w oparciu o tożsamość seksualną lub płciową.

REAKCJA I WSPARCIE – SYTUACJE

Podzielcie się na małe grupy. Przekaż każdej z grup po jednej sytuacji (więcej niż jedna grupa może pracować nad tą samą sytuacją). Ustalcie czas na przygotowanie odpowiedzi/reakcji. Przedstawcie swoje propozycje reakcji całej grupie.

1. Jesteś w większym gronie znajomych, jedna z osób opowiada homofobiczne żarty, większość osób głośno się śmieje. Jak możesz zareagować?
2. Twoja nieheteronormatywna znajoma obawia się reakcji rodziców na swój coming out. Od miesiąca okłamuje ich, że spotyka się z chłopakiem, tymczasem już od kilku miesięcy ma dziewczynę, w której jest bardzo zakochana. Martwi się, że rodzice mogą ją wyrzucić z domu. Zastanów się, jak możesz ją wesprzeć? Co możesz powiedzieć i co zrobić, by wiedziała, że ma wsparcie?
3. Jesteś w autobusie, słyszysz, że ktoś głośno komentuje i wyśmiewa wygląd chłopaka, który siedzi kilka miejsc za tobą. Słyszysz gwizdy i wyzwiska. Kojarzysz tego chłopaka ze swojego osiedla. Już wcześniej słyszałeś_aś, że różne osoby wyśmiewają jego styl ubioru, fryzurę i pomalowane paznokcie. Pomyśl, jak możesz zareagować?

→ Sugerowany czas: 30 min

BURZA MÓZGÓW

Zaproś grupę do wspólnej rozmowy. Razem zastanówcie się, w jaki sposób można okazać solidarność, jak pomagać i tworzyć otwarte oraz wspierające otoczenie dla osób LGBT+.

Wypiszcie wszystkie pomysły na tablicy lub arkuszu papieru. Zastanówcie się, co możecie zacząć robić już teraz, na co dzień. Czy niewielkie gesty solidarności mają znaczenie?

→ Sugerowany czas: 20 min